

тѣ пълни съ надѣждѣ и съ страхъ, зачтото трясавица-та еще не бѣ прѣстанѣла; нѣ ные не можяхмы, да ся приготвимъ на пѣть, доклѣ не разберемъ, что станѣ уйка ми.“

Така разказва Плиній за страшнѣ-тѣ поразѣ, която ся сврши съ съсипване и затрупване три града: Херкуланъ, Помпеѣ и Стабіѣ.

Затрупани-ти градове лѣжѣхъ 1500 години подъ дебелѣ корѣ, настлатѣ отъ Везувій, и едва въ новы-ты врѣмена было писано по едрѣ честитѣ слукѣ да ся наскокне на драгоцѣнны-ты останкы отъ незнайны врѣмена. Найнапрѣжъ, въ 1720 л. ся изнамѣри и отрови Херкуланъ, възъ който лѣжи до 100 стѣпкы дебела кора отъ лавѣ, а на неѣ новы села Портици и Ресина. Въ реченѣ - тѣ годинѣ князь Еммануилъ Елѣфескый изъ Лотарингѣ градилъ си у Портици еднѣ виллѣ; зидари-ти, кога копали кладенецъ, наскокиѣли на херкуланскый театръ. Зели да копаѣтъ, нѣ само съ надѣждѣ да найдѣтъ нѣкое имане; а зачтото толкова дебелѣ пласть отъ стврѣденъ камыкъ покрывалъ найденый градъ, па при това не можяше да ся развалять хубавы-ты села надъ Херкуланъ, то зехѣ, като рудари-ти, да копаѣтъ вѣтрѣ у земѣ-тѣ ходницы и проходы, па откакъ прѣтрѣсяхъ еднѣ отровенѣ кѣщѣ и не намѣрахъ у неѣ имане, заравахъ ѣ и минувахъ на другѣ. По тоя начинѣ тврѣдѣ малко ся ископало, за това и днесъ еще малко нѣчто ся знае за Херкуланъ. Много пѣлесно ся копало тамъ наблизу у Помпеѣ, надъ коѣто везувска-та кора е пѣтънка (до 24 стѣпкы), па е и пѣмягка. Цѣла-та поразія види ся да не е была толкова брѣза, каквото да не сѣ могли жителе-ти да избѣгать, ако съ врѣмя ся бѣхъ